

Magdalena Gapińska, Marta Kunicka

Spotkanie Kierowników Bibliotek Prawniczych

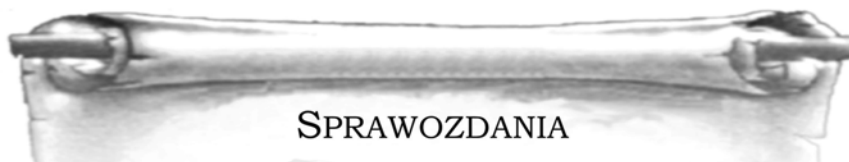
Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy 3-4/3/4, 67-69

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SPRAWOZDANIA

MAGDALENA GAPIŃSKA
MARTA KUNICKA

Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego

SPOTKANIE KIEROWNIKÓW BIBLIOTEK PRAWNICZYCH

Już po raz siódmy, pod koniec czerwca (26-27 VI 2009 r.), odbyło się Spotkanie Kierowników Bibliotek Prawniczych, tradycyjnie organizowane przez różne biblioteki, dotychczas we Wrocławiu, Słubicach/Frankfurcie/Berlinie, Szczecinie, Katowicach/Krakowie, Toruniu i w Warszawie. Tegoroczne spotkanie zorganizowała Biblioteka Collegium Polonicum w Słubicach. Położone przy granicy polsko-niemieckiej Słubice oraz Frankfurt nad Odrą pełnią funkcję pomostu między Wschodem a Zachodem, Collegium Polonicum zaś ukierunkowało swoje działania na rzecz naukowej i kulturowej współpracy między Polską a Niemcami, jako formy współpracy transgranicznej w dziedzinie badań i dydaktyki, realizowanej przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie. Działająca przy Collegium Biblioteka jest naukowym zapleczem programów badawczych obu uniwersytetów.

Po rejestracji uczestników spotkania goście zostali powitani przez kierownika biblioteki Grażynę Twardek oraz dyrektora administracyjnego Collegium Polonicum dr. Krzysztofa Wojciechowskiego. Przedpołudniowe spotkanie zostało poświęcone na omówienie najważniejszych problemów bibliotek prawniczych oraz zagadnień wynikających z ustaleń poprzednich zjazdów. Ta część zakończyła się prezentacją technologii czytników książek elektronicznych, popularnie zwanych e-bookami. Przedstawiciel firmy Sony na terenie Niemiec oferującej nową technologię, przedstawił sposób dystrybucji publikacji dostępnych w formacie

obsługiwanym przez czytniki e-book. Ich małe rozmiary sprawiają, że są doskonałym narzędziem, pozwalającym na lekturę w dowolnym miejscu. Bateria urządzenia wystarcza na przeczytanie 7 500 stron a technologia tuszu elektronicznego (zwana „obraz jak papier”), oferuje taki sam komfort czytania jak nośnik tradycyjny. Na prezentowanych czytnikach można zapisać około 160 książek w formatach Adobe, PDF 10, RTF, Txt, B Bab i Microsoft Word. Na stronie internetowej Sony *The ebook Store* użytkownicy mają dostęp do tysięcy e-booków. Statystyki firmy wskazują na stały, choć ze względu na wysoką cenę (około 300 euro oraz koszt książek w formie elektronicznej) nieznaczny wzrost sprzedaży czytników. Przedstawiciel firmy omówił także system dystrybucji książek na terenie Niemiec. Opiera się on na jednej dużej centrali-hurtowni (gromadzącej książki od wydawców z Niemiec), rozprawdzającej książki do najbliższych księgarń na terenie całego kraju.

W godzinach poobiednich odbyła się prezentacja Grzegorza Dudy na temat biblioteki regionalnej we Frankfurcie (Stadt-und Regionalbibliothek Frankfurt Oder). W swoich zasobach gromadzi ona: e-booki, e-audio, e-music, e-video i e-papier (www.bibliothek-digital.de). Zaprezentowany sposób udostępniania zasobów okazał się bardzo interesujący. Użytkownik, po zalogowaniu się na własne konto, posiada możliwość pobrania pliku z interesującymi materiałami i umieszczenia go na osobistym komputerze. Po upływie ustalonego czasu, na jaki określony typ dokumentów jest udostępniany, samoczynnie się usuwa, uniemożliwiając dalsze korzystanie. Czytelnicy nie zarejestrowani w bibliotece mogą również korzystać ze zbiorów, ale w formie ograniczonej, np. mogą przesłuchać fragment utworu.

Uczestnicy spotkania mieli także możliwość zapoznania się z ofertą oficyn: C.H. Beck i LexisNexis oraz zwiedzenia we Frankfurcie nad Odrą Uniwersytetu Viadrina. Założona w 1991 roku uczelnia nawiązuje do historii pierwszego brandenburskiego uniwersytetu krajowego – Alma Mater Viadrina (od 1506 do 1811) – kontynuując jego tradycję. W głównym budynku mieści się Biblioteka Uniwersytecka, która pełni również funkcję biblioteki naukowej na potrzeby miasta oraz graniczących z nim powiatów. Swoje zbiory prezentuje w systemie wolnego dostępu. Viadrina jest ponadto siedzibą Centrum Dokumentacji Europejskiej i w ramach tej działalności udostępnia na bieżąco najważniejsze dzienniki i publikacje urzędowe Unii Europejskiej oraz daje możliwość korzystania z specjalistycznych baz danych.

Drugi dzień spotkania został zarezerwowany na zwiedzenie Biblioteki Bundestagu w Berlinie. Jej wicedyrektor i pracownicy przybliżyli historię placówki, wskazali na polonika w zbiorach, a także omó-

wili koncepcję funkcjonowania Biblioteki w nowym gmachu. Zastosowane w nim rozwiązania architektoniczno-budowlane oraz wystrój Biblioteki konsultowała komisja złożona ze specjalistów różnych dziedzin. Magazyny biblioteczne zostały umiejscowione pod poziomem rzeki Sprewy, a ze względu na ich dużą powierzchnię, pracownicy zostali wyposażeni w hulajnogi, umożliwiające szybsze poruszanie się.

Jednym z celów Spotkań Kierowników Bibliotek Prawniczych jest współpraca środowiska bibliotekarzy bibliotek prawniczych, wspólne rozwiązywanie problemów, wymiana doświadczeń i strategii radzenia sobie z różnymi sytuacjami kryzysowymi. Od wielu lat trwają dyskusje nad koniecznością zawiązania konsorcjum bibliotek prawniczych, którego celem byłoby przede wszystkim nawiązanie ogólnie rozumianej współpracy instytucji obsługujących grupę czytelniczą posiadającą specyficzne potrzeby – przyszłych i obecnych prawników. Inicjatywa ta wymaga jednak rozwiązania wielu kwestii, związanych z odmiennymi modelami organizacji, charakterystycznymi dla bibliotek prawniczych. Ich różnorodne miejsce w strukturze uczelni, podleganie wydziałom bądź bibliotekom głównym, a także odmiennie zakresy kompetencyjne rektorów i dziekanów w zakresie podpisywania umów utrudniają organizację konsorcjum. Konieczność współpracy przede wszystkim odnosi się do negocjowania korzystniejszych warunków umów i licencji, w szczególności tych, które dotyczą prenumeraty czasopism zachodnich oraz baz danych i innych elektronicznych źródeł informacji prawniczej. Wiele bibliotek ma problemy finansowe, które niestety ograniczają możliwości prenumeraty i zakupu odpowiednich materiałów. Jednym z zadań konsorcjum byłoby renegegowanie cen u dostawców, a także ubieganie się o dotacje w MEN. Inną kwestią, na jaką warto zwrócić uwagę, jest dublowanie kupowanych materiałów, szczególnie literatury obcej i specjalistycznej. Konsorcjum mogłoby koordynować zakupy i ustalać zasady długoterminowej polityki w zakresie gromadzenia, co mogłoby pozwolić na racjonalizację i oszczędności. Już obecnie sprawnie przebiega współpraca między bibliotekami w zakresie wypożyczeń międzybibliotecznych.

Efektorem dotychczasowych spotkań jest inicjatywa stworzenia przeglądu źródeł baz prawniczych – polskich i obcych – dostępnych w polskich bibliotekach prawniczych. Planuje się jej wzbogacenie o prezentację często bardzo interesujących zasobów bibliotek wielkich kancelarii prawniczych. Na tegorocznym spotkaniu omówiono sytuację bibliotek prawniczych funkcjonujących w ramach systemów scentralizowanych i zdecentralizowanych, czemu towarzyszyła ożywiona dyskusja.